

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Δράσεις για την διαχείριση φυσικών πόρων και αντιμετώπισης του προβλήματος των αποβλήτων Σύμπραξη Ε.Ε. και Ομάδων Πολιτών

Της κ. Παναγ. ΚΙΤΣΑΚΗ
Φοιτήτριας Τμήμ. Πολ. Επιστ.
και Δημόσ. Διοίκ. Πανεπιστ. Αθηνών

Γενική Προσέγγιση

Οι φυσικοί¹ πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι. Εν τούτοις, όμως, με συνεχή διαχείριση μπορούμε να τους εκμεταλλευόμαστε χωρίς να καταστρέψουμε τα αποθέματα για το μέλλον. Αυτό συνεπάγεται περιορισμό της κατανάλωσης των πόρων που φθίνουν και εξεύρεση άλλων τρόπων διατήρησης και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου, με νέες πολιτικές και τεχνολογίες, καθώς και με καινοτομίες.

Τα δάση, οι ποταμοί και το έδαφος είναι φυσικοί πόροι που χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή.

Τα δάση είναι επί πλέον προσοδοφόρα. Ως τόσο, τα 2/3 περίπου των δέντρων της Ευρώπης απειλούνται, ενώ οι δασικές πυρκαγιές προκαλούν συνεχώς περισσότερες ζημιές στη Νότια Ευρώπη. Η Ε.Ε. επιδιώκει την εφαρμογή εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων για την αειφόρο διαχείριση και την προστασία των δασών, καθώς και ενός συστήματος που θα ενθαρρύνει τους καταναλωτές να επιλέγουν ξυλεία από τέτοιες «οικολογικές» πηγές. Το νερό είναι ζωτικός πόρος για όλες τις μορφές ζωής. Η προσέγγιση της Ένωσης στο θέμα της διαχείρισης των ποταμών και των υδάτων γενικότερα άλλαξε κατεύθυνση το 2000 με την έκδοση σχετικής Οδηγίας-Πλαισίου, η οποία καταρτίστηκε με καινοτόμο διαδικασία ανοικτών διαβουλεύσεων. Βασικός στόχος είναι ο καθορισμός προτύπων ποιότητας του νερού και η εξασφάλιση του εφοδιασμού του Κοινού με καθαρό πόσιμο νερό σε λογικό κόστος.

Όσο ανεβαίνει το βιοτικό επίπεδο της ευρωπαϊκής κοινωνίας, τόσο αυξάνεται ο όγκος των αποβλήτων - περίπου 2 δισεκ. τόνοι ετησίως στην Ε.Ε. - και η διάθεσή τους συχνά προκαλεί ρύπανση με βλαβερές συνέπειες για την υγεία του ανθρώπου. Η Ε.Ε. ασκεί πιέσεις για να μειωθεί η ποσότητα των αποβλήτων, που προορίζονται για τελική επεξεργασία κατά 20% μεταξύ των ετών 2000 και 2010, με προοπτική το ποσοστό αυτό να φτάσει το 50% μέχρι το 2050. Πρώτη προτεραιότητα είναι η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων με βελτίωση των μεθόδων βιομηχανικής παραγωγής και αύξηση της ζήτησης οικολογικών προϊόντων από τους καταναλωτές. Οι επόμενες κατά σειρά επιλογές είναι η ανακύκλωση και η ανάκτηση. Τα εναπομένοντα απόβλητα θα πρέπει, όπου είναι εφικτό, να καίγονται με ασφάλεια, ενώ η υγειονομική ταφή θα πρέπει να αποτελεί την έσχατη λύση.

Σύμπραξη Ε.Ε. και Ομάδων Πολιτών

Στο Έκτο Πρόγραμμα Δράσης για το περιβάλλον τονίζεται η ανάγκη συμπράξεων, που θα εξασφαλίζουν την υποστήριξη όλων των Ομάδων ενδιαφερομένων στην προσπάθεια διαρκούς βελτίωσης του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής.

1. Το κείμενο αποτελεί τμήμα εκτενούς εργασίας της Συγγραφέως με τίτλο: Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το περιβάλλον.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος αναγνωρίζουν, ότι για να βελτιωθεί το περιβάλλον, χρειάζονται καινοτομίες στη χάραξη πολιτικής, που θα εστιάζουν την προσοχή στην επιδίωξη εφικτών στόχων. Αναπτύχθηκαν νέες μέθοδοι κατάρτισης προτάσεων νομοθετικού περιεχομένου, με διαβουλεύσεις με ευρύ φάσμα Φορέων, όπου συμπεριλαμβάνονται η βιομηχανία, οι περιβαλλοντικές Ομάδες πίεσης και οι Τοπικές Αρχές, οι οποίες οδήγησαν σε πρωτοβουλίες όπως το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την κλιματική αλλαγή.

Οι Πολίτες έχουν επίσης την δυνατότητα να εκφράζουν την γνώμη τους μέσω των Εκπροσώπων τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο ρόλος του Κοινοβουλίου στην περιβαλλοντική πολιτική έχει ενισχυθεί τελευταία. Απέκτησε το δικαίωμα να «συναποφασίζει» με το Συμβούλιο Υπουργών για τα περισσότερα νέα νομοθετήματα, καθώς και για τα αντίστοιχα κεφάλαια του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή του Κοινοβουλίου για το περιβάλλον, την δημόσια υγεία και την προστασία των Καταναλωτών είναι η πιο δραστήρια. Η Επιτροπή συνεργάζεται επίσης στενά με τις Οργανώσεις που αναπτύσσουν μαχητική δράση υπέρ του περιβάλλοντος, κυρίως με την Ομάδα των οκτώ μεγαλύτερων Ευρωπαϊκών Οικολογικών Οργανώσεων.

Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Τμήμ. Αστ. Περ. Ανάπτ.
Παντείου Πανετ. Κ.Π.Ε.
Δρ Ιωάννης ΒΛΑΣΣΗΣ
Δρ Βασιλική Δ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τόμ. Α'
Β' έκδοση

Αθήναι, 2000

LE DROIT DE L'UNION
EUROPEENNE

Vol. A'
Préface

Par Professeur Const. GE.
ATHANASSOPOULOS
ATHENES, 2000

Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Παντείου
Πανετ. Κοιν. και Πολ. Επιστημ.,
Πανεπιστημίου Αθηνών (Επισκ.),
Ex Ch.L.U.L. Bruxelles, Ex Int.
I.I.A.P., Paris

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τόμος Β'
Η Συνθήκη για την θέσπιση
του Συντάγματος της Ευρώπης

Ρώμη, 29 Οκτωβρίου 2004

Αθήναι, 2004